

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Hoofdredactie: P. H. Schmitz S. J., Ignatius College Valkenburg (L.) Telef. 35. Mederedacteuren: Maastricht, Jos. Cremers, Hertogsingel 10, F. J. H. M. Eijck, Museum Looiersgracht, J. Pagnier, Alexander Battalaan. Uitgever: M. Huydts, Bredestraat 2, Maastricht. Tel. 1306

Verschijnt **Vrijdags** voor den eersten Woensdag der maand en wordt den Leden van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg gratis en franco toegezonden. Prijs voor niet-leden f 3,60 per jaar, afzonderlijk nummer 30 cent. Auteursrecht voorbehouden.

INHOUD. Aankondiging der Maandelijksche Vergadering in Februari. = Redactie, Ter inleiding. = Verslag Maand. Verg. 9 Januari. = Nieuwe Leden. = Dr. J. Beckers, Een fossiele steenslijpmolen. = P. Hens, Avifauna van Limburg. = Dr. G. Romijn, Aanwinst voor de Limburgsche fauna. = H. Schmitz, S. J., Een nieuwe vlieg uit Zuid-Limburg.

Maandelijksche Vergadering
op WOENSDAG 6 FEBRUARI e. k.
in het Natuurhistorisch Museum,
precies om 6 uur.

Ter inleiding.

Op de Zomervergadering van 't Natuurhistorisch Genootschap in Limburg in Augustus l.l. te Heerlen werd besloten, vanaf 1 Januari 1924, tot een nieuwen vorm van publiceeren over te gaan. Waarin de verandering zou bestaan, zette men in de laatste maanden den leden herhaaldelijk uiteen, zoowel in het Voorwoord van het pas verschenen Jaarboek 1920-'23, als ook in een tweetal artikelen in 't oude Maandblad (December 1923 No. 12): »Afscheid« en »Ons nieuw Orgaan«. We wenschen hier niet in herhalingen te treden en verwijzen naar hetgeen daar gezegd is over de wenschelijkheid, om, in 't vervolg, van het Maandblad een flink periodiek te maken en de uitgave van het Jaarboek te staken.

We weten, dat er »welmeenende« vrienden, leden van het Genootschap zijn, die het verdwijnen van het Jaarboek betreuen. Ze zien daarin een veeg teeken voor ons Genootschap, een teeken van — »achteruitgang!« »Ziezoo, zeggen ze, het schijnt dat het getij verlopen is, de bakens worden verzet....«

Dat hebben ze, gelukkig, totaal mis!

Er is geen sprake van achteruitgang, in welken vorm ook. Het geldt hier geen maatregel van inkrumping, van bezuiniging. Integendeel, onze publicatiën worden sterk uitgebreid. Het Natuurhistorisch Maandblad krijgt een zoodanigen omvang, dat één jaargang meer zal bevatten, dan vroeger Maandblad plus Jaarboek samen.

Maar — ze opperen nog een ander bezwaar.

Ze hebben steeds meer gevoeld voor de uitgave van een degelijk Jaarboek met geleerde bijdragen van streng wetenschappelijken stempel, dan voor het Maandblad, dat er zoo maar (buiten de Statuten van 't Genootschap om), in den loop der jaren uit liefhebberij van sommige leden bij gekomen is en het — in hun oogen — niet veel verder gebracht heeft dan tot een bestaan tusschen een would-be geleerd tijdschrift-je en een gewoon vulgarisatieblaadje. »En daarvoor moet nu het Jaarboek wijken, onze beste praestatie op het gebied der natuurwetenschap, een onderneming van ontegenzeggelijk groote wetenschappelijke waarde! Neen, dat mag niet, ons Jaarboek mag niet verdwijnen!!«

Wat het laatste betreft, daarin hebben ze volkomen gelijk!

Het Jaarboek mag niet verdwijnen, zonder dat er — iets even degelijks, even wetenschappelijks voor in de plaats komt....

En dat is: **Het Natuurhistorisch Maandblad**, Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg!

Dit orgaan immers vervangt, van nu af aan, niet het Maandblad alléén, maar Maandblad en Jaarboek beide. De inhoud van beide publicaties wordt tot één geheel, een periodiek van 12 maandelijksche afleveringen, samengesmolten.

Het **Natuurhistorisch Maandblad** is dus een wetenschappelijk tijdschrift!

Zooals vroeger het Jaarboek, stelt nu het Natuurhistorisch Maandblad zijn kolommen beschikbaar voor geleerde bijdragen van elken aard, op de eerste plaats, maar volstrekt niet uitsluitend, voor zoover zij ontdekkingen en onderzoekingen omtrent de fauna, flora en gaea van Limburg betreffen. Lang of kort, in het Nederlandsch of — wanneer dit in 't belang der internationale wetenschap noodig mocht zijn — in het Hoogduitsch en in 't Fransch zijn waardevolle opstellen bij de Redactie steeds welkom.

Voor den loopenden jaargang ontvingen wij reeds, tot ons genoegen, behalve kortere opstellen, een uitgebreide studie over de Vogelwereld van Limburg, van den heer P. Hens, burgemeester te Valkenburg. Een klein gedeelte daarvan verschijnt reeds in dit nummer en geeft den lezers een idee, zoowel van het rijke illustratie-materiaal als van den grooten rijkdom van waarnemingen, waarover deze bekwame ornitholoog beschikt.

Het **Natuurhistorisch Maandblad** is verder het officieele orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, zetel Maastricht. Het bevat derhalve in zijn officieel gedeelte de verslagen der Maandelijksche vergaderingen (in den regel elken eersten Woensdag der maand in 't Museumgebouw te Maastricht gehouden) en alle andere berichten over zaken het Genootschap betreffende.

Het **Natuurhistorisch Maandblad** zal trachten, bij alle wetenschappelijke degelijkheid, toch een leesbare lectuur voor alle leden van 't Genootschap te zijn en te blijven, gelijk het oude Maandblad dit steeds geweest is gedurende al de jaren van zijn bestaan. Daarom zullen we de toezending van natuurhistorische waarnemingen, ook al lijken ze misschien, zoo op 't eerste gezicht gezien, van weinig beteekenis, ten zeerste apprecieeren. Dergelijke waarnemingen toch bevatten niet zelden kostbaar materiaal ter verkrijging eener betere natuurhistorische kennis.

Natuurlijk kan de Redactie niet beloven, dat elk artikel voor iedereen interessant zal zijn. Maar dat is ook nergens het geval, bij geen enkel tijdschrift, niet eens bij de zoo bij uitstek »leesbare« lectuur der dagbladen. Noem derhalve het Natuurhistorisch Maandblad niet aanstonds »vervelend«, wanneer ge daarin bijdragen ontmoet, die U niet interesseeren. De scheepstijdingen, beurs- en marktberichten, advertenties en honderd andere dingen in mijn dagelijksche courant interesseeren mij ook niet, doch ik weet, ze moeten er zijn en daarom.... sla ik ze met alle mogelijke welwillendheid over en zoek naar datgene, waar ik wel belang in stel.

Zooveel welwillendheid vraag ik ook voor het **Natuurhistorisch Maandblad**.

Maar ik hoop, dat Gij nog meer zult geven: Uw steun en Uwe medewerking om 't blad in ruime kringen te verspreiden.

Door Uw steun aan het **Natuurh. Maandblad**, steunt gij het **Natuurhistorisch Genootschap** in Limburg, steunt gij de **Wetenschap**!

DE REDACTIE.

Abonnement.

Om abonné te worden, wende men zich tot den Uitgever M. Huydts, Breedestraat 2, Maastricht, of tot een der bovengenoemde Redactieleden. Prijs per jaargang f 3,60. Afzonderlijke nummers f 0,30. Leden van Nat. Gen. in Limburg ontvangen het **Natuurhistorisch Maandblad** gratis en franco. Voor het lidmaatschap (jaarlijksche contributie f 3,50) wende men zich tot den President van 't

Genootschap, den Z.Eerw. Heer Jos. Cremers, Hertogsingel 10, Maastricht.

VERSLAG DER MAANDELIJSCHER VERGADERING

VAN 9 JANUARI II.

Met den Voorzitter zijn aanwezig: Mej. E. Pas en de heeren:

C. Blankevoort, P. H. Bouchoms, J. Maessen, H. Goffin, Jules Neys, Br. Bertrandus, Br. Theodoricus, Br. Nicephorus, Br. Alcuinus, Br. Hyacinthus, Herm. Versterren, F. Muller, A. Hennus, J. Mialaret, W. de Backer, Dr. Jos. Beckers, Prof. L. Keuller, P. Pletzers, P. Hens, Fr. Eyck, Marcel Ubaghs, Edm. Nijst, J. Blonden, Joh. v.d. Zwaan, P. Ligtenberg, Pater K. Riotte S.V.D. en H. Schmitz S.J., F. Kurris.

In deze eerste bijeenkomst in 1924 spreekt de **Voorzitter** zijne beste wenschen uit voor de leden en hunne huisgezinnen, alsmede voor den bloei der Vereeniging en geeft 't woord aan Pater **H. Schmitz S.J.**, die spreekt over een nieuw geval van boreo-alpine verspreiding onder de tweevleugelige insecten, fam. *Phoridae*. Hij vertoont een ♂ van *Aphiochaeta groenlandica*, een klein zwart vliegje, van Groenland afkomstig en voor het eerst beschreven door Lundbeck in 1900. Deze soort was tot heden toe uitsluitend uit Groenland bekend en niemand vermoedde, dat zij ook in Europa voorkwam. Onlangs eene bezending *Phoriden* uit het Hongaarsch Nationaal Museum determineerende vond Spr. daarin 1 ♂ 2 ♀♀ van *A. groenlandica* Lundbeck uit de *Hooge Tatra*, het centrale en hoogste gedeelte der Karpathen. Naar aanleiding van deze interessante ontdekking zet Spr. uiteen het eigenaardige verschijnsel, dat een en dezelfde diersoort tegelijkertijd in het barre Noorden en op de hooggebergten van Europa leeft, maar in de tusschengelegen streken ontbreekt, en licht in verband daarmee uitvoerig toe de theorie der glaciale relictten, waardoor men dit verschijnsel tracht te verklaren.

De heer **Keuller** stelt verschillende vragen aan Spr., o.a. of deze het niet mogelijk acht om *A. groenlandica* ook in onze buurt terug te vinden, n.l. op het ten Z. der provincie Limburg gelegen *Hooge Venn* (Baraque Michel), dat om zijne belangrijke relictfauna en relictflora algemeen bekend is. Spr. antwoordt, dat hij van het tegendeel overtuigd is: voor *A. groenlandica* is het Ardennen-klimaat zeker nog niet koud genoeg.

Daarna krijgt het woord **Dr. J. Beckers** (Beek):

In aansluiting aan eene demonstratie in de vorige vergadering door onzen Voorzitter n.l. „een vuursteen in de vorm van een lammetje, een *lusus naturae*“ wil ik U vertoonen een voorwerp gevonden bij het maken van een